

ŠKOLSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
07. veljače 2008.

**Pitanja za usmeni dio natjecanja
OSNOVNE ŠKOLE**

GRUPA BROJ 1

1. Obrazložite važnost sunca za život na zemlji te što bi se dogodilo sa zemljom da nema sunca?

	5
--	---

2. Koji su još nazivi za Isusa? Nabrojite najmanje 5 naziva.

	5
--	---

3. Kako se čovjek može zaraziti zavojitom trihinom i kako je zarazu moguće spriječiti?

	5
--	---

4. Navedite kvalitete dobrog goriva.

	5
--	---

5. Objasnite pojam pasivnog pušenja.

	5
--	---

Ukupno:

	25
--	----

Potpis tri člana Povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

ŠKOLSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
07. veljače 2008.

**Pitanja za usmeni dio natjecanja
OSNOVNE ŠKOLE**

GRUPA BROJ 2

1. O čemu ovisi prostorni razmještaj stanovništva Zemlje?

	5
--	---

2. Kako se zove dio Biblije koji opisuje život, nauk i djelovanje Isusa Krista, te koja su ga 4 apostola napisala?

	5
--	---

3. Gdje je smještena produžena moždina i koja je njezina uloga?

	5
--	---

4. Što je anomalija vode? Objasnite kakav utjecaj na živi svijet ima ova pojava.

	5
--	---

5. Nabrojite tri načina prenošenja HIV-a i tri načina na koje se HIV ne može prenijeti.

	5
--	---

Ukupno:

	25
--	----

Potpis tri člana Povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

ŠKOLSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
07. veljače 2008.

**Pitanja za usmeni dio natjecanja
OSNOVNE ŠKOLE**

GRUPA BROJ 3

1. Koja zemlja Zapadne Europe ima najrazvijeniji turizam? Navedite 4 vrste turizma u toj državi.

	5
--	---

2. Nabrojite najmanje 5 Marijanskih svetišta u Republici Hrvatskoj.

	5
--	---

3. Objasnite što je ikra, a što mliječ?

	5
--	---

4. Zašto mramorne pločice ne smijemo čistiti solnom kiselinom?

	5
--	---

5. Objasnite način kojim sunčane elektrane proizvode električnu energiju?

	5
--	---

Ukupno:

	25
--	----

Potpis tri člana Povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

ŠKOLSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
07. veljače 2008.

**Pitanja za usmeni dio natjecanja
OSNOVNE ŠKOLE**

GRUPA BROJ 4

1. Što je melioracija? U kojoj se, od 3 hrvatske prirodno-geografske regije, najrjeđe provodi; primorskoj, gorskoj ili nizinskoj?

	5
--	---

2. Koje vjerske pojmove vežemo uz život nakon smrti?

	5
--	---

3. Objasnite što je i kako funkcioniра sunčani kolektor.

	5
--	---

4. Kad mama spremi zimsku vunenu odjeću redovito u ormare stavi kuglice naftalina. Objasnite zašto?

	5
--	---

5. Nabrojite tri glavna sastojka duhanskog dima i opišite njihov utjecaj na tijelo pušača.

	5
--	---

Ukupno:

	25
--	----

Potpis tri člana Povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

ŠKOLSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
07. veljače 2008.

**Pitanja za usmeni dio natjecanja
OSNOVNE ŠKOLE**

GRUPA BROJ 5

1. Navedite redom kontinente tako da počnete s kontinentom na kojem živi najveći broj stanovnika, a završite s onim na kojem živi najmanje stanovnika?

	5
--	---

2. Nabrojite najmanje 5 temeljnih značajki braka?

	5
--	---

3. Objasnite zašto kažemo da je čovjek biološko biće.

	5
--	---

4. Koji metal je podložan hrđanju i pod kojim uvjetima? Kako ga možemo zaštiti?

	5
--	---

5. Navedite glavne izvore onečišćenja mora.

	5
--	---

Ukupno:

	25
--	----

Potpis tri člana Povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

ŠKOLSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
07. veljače 2008.

**Pitanja za usmeni dio natjecanja
OSNOVNE ŠKOLE**

GRUPA BROJ 6

1. Koji se dijelovi zemljine kugle zagrijavaju najjače, a koji najslabije i zašto?

	5
--	---

2. Nabrojite 5 redovničkih zajednica.

	5
--	---

3. Što je podražljivost? Za koje je stанице karakteristična?

	5
--	---

4. U kojoj riječi će biti više kisika: planinskoj ili nizinskoj? Objasnите.

	5
--	---

5. Objasnите pojam sukcesije i opišite njezin tijek.

	5
--	---

Ukupno:

	25
--	----

Potpis tri člana Povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

ŠKOLSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
07. veljače 2008.

**Pitanja za usmeni dio natjecanja
OSNOVNE ŠKOLE**

GRUPA BROJ 7

1. Što su polderi i kako se grade? U kojim dvjema državama zapadne Europe ih nalazimo?

	5
--	---

2. Nabrojite najmanje 5 svetaca i blaženika iz hrvatskog naroda!

	5
--	---

3. Što znate o prehrani i staništu bjeloglavog supa?

	5
--	---

4. Što je pH vrijednost? Objasnite ljestvicu pH vrijednosti.

	5
--	---

5. Objasnite zašto se alga kaulerpa naziva algom ubojicom ?

	5
--	---

Ukupno:

	25
--	----

Potpis tri člana Povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

ŠKOLSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
07. veljače 2008.

**Pitanja za usmeni dio natjecanja
OSNOVNE ŠKOLE**

GRUPA BROJ 8

1. Što je temperaturna inverzija (temperaturni obrat) i u kojoj se od 3 hrvatske prirodno-geografske regije najrjeđe javlja (primorskoj, gorskoj ili nizinskoj)?

	5
--	---

2. Nabrojite najmanje 5 molitvenih gesta.

	5
--	---

3. Što čini ekološki sustav? Navedite jedan primjer.

	5
--	---

4. Navedite četiri karakteristična svojstva metala. Koji je metal tekućina pri sobnoj temperaturi?

	5
--	---

5. Objasnite pojam svjetlosnog zagađenja i njegov utjecaj na ptice selice.

	5
--	---

Ukupno:

	25
--	----

Potpis tri člana Povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

ŠKOLSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
07. veljače 2008.

**Pitanja za usmeni dio natjecanja
OSNOVNE ŠKOLE**

GRUPA BROJ 9

1. Što je globalizacija i što je omogućilo globalizaciju?

	5
--	---

2. Navedite najmanje 5 glavnih grijeha.

	5
--	---

3. Kakav mora biti predmet koji promatramo mikroskopom? Objasnite zašto.

	5
--	---

4. Navedite reaktante i proekte u procesu fotosinteze. Koji su uvjeti još potrebni da bi se odvijao proces fotosinteze?

	5
--	---

5. Može li se gripa liječiti antibioticima? Objasnite svoj odgovor.

	5
--	---

Ukupno:

	25
--	----

Potpis tri člana Povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

ŠKOLSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
07. veljače 2008.

**Pitanja za usmeni dio natjecanja
OSNOVNE ŠKOLE**

GRUPA BROJ 10

1. U kojem se toplinskom pojasu nalazi Hrvatska? Navedite paralele koje omeđuju taj toplinski pojas.

	5
--	---

2. Nabrojite 5 najčešćih biblijskih izraza koji simboliziraju Duha Svetoga.

	5
--	---

3. Što je kistac i zašto je on važan za čovjeka?

	5
--	---

4. Koji su osnovni uvjeti potrebni za gorenje? Možemo li svaki požar gasiti vodom? Objasnite na barem jednom primjeru.

	5
--	---

5. Objasnite pojam zelene gnojidbe.

	5
--	---

Ukupno:

	25
--	----

Potpis tri člana Povjerenstva:

1. _____

2. _____

3. _____

ŠKOLSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
07. veljače 2008.

Odgovori na pitanja za usmeni dio natjecanja
OSNOVNE ŠKOLE

GRUPA BROJ 1

1. Sunce je izvor života; daje nam djelić svoje svijetlosti i topline (**2 boda**), daje nam energiju koja nam je potrebna za život. (**1 bod**) Bez Sunčeva zračenja zemlja bi bila bez svijetlosti i topline – beživotan, "mrtav planet". (**2 boda**)
 2. Krist, Sin Božji, Otkupitelj, Jaganjac Božji, Mesija, Osloboditelj (**5 bodova**)
 3. Čovjek se može zaraziti zavojitom trihinom ako jede suho ili nedovoljno kuhano i pečeno svinjsko meso zaraženo ličinkama. (**3 boda**) Bolest se može spriječiti tako da se meso domaće proizvodnje odnese ne veterinarski pregled, te da se meso priprema dužim prokuhanjem ili tretira dubokim smrzavanjem. (**2 boda**)
-
1. Osobine dobrog goriva:
 - daje puno energije, **1 bod**
 - daje malo ostatka u obliku pepela i dima, **1 bod**
 - gorenjem ne zagađuje okolinu, **1 bod**
 - jednostavno i sigurno se transportira, **1 bod**
 - jeftino je **1 bod**
 2. Pasivno pušenje je boravak nepušača u okruženju (prostoriji) zajedno s pušačem, pri čemu nepušač udiše duhanski dim (**3 boda**). Uslijed toga nepušač može osjećati iste tegobe kao i pušač – glavobolju, umor, pospanost, poteškoće s disanjem i dr. (**2 boda**)

ŠKOLSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
07. veljače 2008.

Odgovori na pitanja za usmeni dio natjecanja
OSNOVNE ŠKOLE

GRUPA BROJ 2

1. Prostorni razmještaj stanovništva ovisi o prirodnim uvjetima (obilježjima reljefa, povoljnoj klimi, vodenim površinama, rudnim i mineralnim izvorima) (**2 boda**), gospodarskoj razvijenosti (**1bod**), povjesnim i političkim prilikama na nekom području. (**2 boda**)
2. Dio Biblije koji opisuje život, nauk i djelovanje Isusa Krista zove se Evanđelje, a 4 apostola koji su ga napisali su Matej, Marko, Luka i Ivan.
3. Producena moždina ili primozak smještena je između leđne moždine i malog mozga. (**2 boda**) Ona upravlja osnovnim životnim procesima – disanjem, probavom, radom srca i dr., također provodi živčane impulse iz leđne moždine u mozak i obrnuto. (**3 boda**)
4. Anomalija (odstupanje od pravila) vode je karakteristično fizikalno svojstvo vode prema kojem voda ima najveću gustoću na $+4^{\circ}\text{C}$. (**1 bod**) Zbog anomalije vode led ima manju gustoću od vode, te na njoj pliva. (**1 bod**) Posljedica toga je mogućnost održanja života u vodi preko zime - led je na površini vode jer je manje gustoće, a gušća i toplija voda (4°C) ostaje pri dnu. (**3 boda**)
5. HIV se prenosi spolnim putem, krvlju, korištenjem zajedničkih igala kod narkomana, s majke na dijete preko posteljice i dojenjem. (**3 boda**) HIV se ne prenosi rukovanjem, grljenjem, slinom, kašljanjem, korištenjem iste kupaonice i WC-a, ubodom kukaca i dr. (**2 boda**)

ŠKOLSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
07. veljače 2008.

**Odgovori na pitanja za usmeni dio natjecanja
OSNOVNE ŠKOLE**

GRUPA BROJ 3

1. Francuska je zemlja Zapadne Europe koja ima najrazvijeniji turizam. To su: zimski, kupališni, gradski (turizam kulturno povijesnih znamenitosti) i vjerski (religijski) turizam. **(5 bodova)**
2. Marijanska svetišta u Republici Hrvatskoj su: Marija Bistrica, Trsat, Sinj, Solin, Aljmaš, Tekije, Remete.
3. Ikra su jajne stanice kod riba **(2 boda)**
Mlijec su spermiji kod riba **(3 boda)**
4. Čišćenjem mramora solnom kiselinom dolazi do burne reakcije pri čemu se oslobađa ugljična kiselina u obliku ugljikova dioksida i vode. **(2 boda)**
Mramor (kalcijev karbonat) je sol slabe ugljične kiseline. Solna kiselina HCl je jaka kiselina i ona istiskuje slabiju ugljičnu kiselinu iz njezine soli. Nastaje nova sol - kalcijev klorid (CaCl_2). **(3 boda)**
5. Sunčeva energija sakuplja se pomoću udubljenih (konkavnih) zrcala. Ona usmjeravaju sunčeve zrake u jedno mjesto - žarište. **(2 boda)** U žarištu se postižu visoke temperature koje služe za zagrijavanje vode. Pri tom nastaje vodena para koja pokreće turbinu kojom se proizvodi električna energija. **(3 boda)**

ŠKOLSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
07. veljače 2008.

Odgovori na pitanja za usmeni dio natjecanja
OSNOVNE ŠKOLE

GRUPA BROJ 4

1. Melioracija je poboljšavanje kvalitete tla odvodnjavanjem ili navodnjavanjem.
Najrjeđe se provodi u Gorskoj Hrvatskoj. (**5 bodova**)

2. Vjerski pojmovi koje vežemo uz život poslije smrti su: raj, pakao, čistilište,
posljednji sud, Uskrsnuće, Život vječni.

Napomena: svaki nabrojeni točni odgovor nosi jedan bod, maksimalno 5 bodova

3. Sunčani kolektor ili sakupljač je uređaj koji sakuplja toplinsku energiju sunca, a postavlja se na krovove kuća s južne strane. (**2 boda**) Na površini kolektora nalaze se crne ploče ispod kojih se nalazi splet cijevi kojima teče voda; toplina se s ploča prenosi na cijevi, a zagrijana voda odlazi u spremnik i može se trošiti u domaćinstvu. (**3 boda**)

4. Mama u ormare stavlja kuglice naftalina jer miris naftalina (naftalena) odbija moljce. (**1 bod**) Pri sobnoj temperaturi naftalin sublimira, (**2 boda**) odnosno prelazi iz čvrstog u plinovito agregacijsko stanje (**2 boda**).

5. Tri glavna sastojka duhanskog dima su:

nikotin – ubrzava rad srca, povišava krvni tlak, šećer i masnoće u krvi,
uzrokuje stvaranje ovisnosti (**2 boda**)

ugljikov monoksid – otežava disanje, izazva glavobolju i onemogućuje vezanje
kisika na crvene krvne stanice u plućima (**2 boda**)

katran – taloži se u plućima, dugoročno izaziva teška oštećenja dišnih putova i
rak pluća (**1 bod**)

ŠKOLSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
07. veljače 2008.

Odgovori na pitanja za usmeni dio natjecanja
OSNOVNE ŠKOLE

GRUPA BROJ 5

1. Azija, Afrika, Europa, Sjeverna Amerika, Južna Amerika, Australija. (točno ovim redom)

Napomena: Koliko kontinenata nabroje ovim redoslijedom toliko bodova dobiju ali ne više od 5 bodova

2. 5 temeljnih značajki braka su: Božanska ustanova, jedinstvo ljubavi, otvorenost novom životu, društvena stvarnost, put posvećenja, odluka zrele i slobodne osobe.

Napomena: svaki nabrojeni točni odgovor nosi jedan bod, maksimalno 5 bodova

3. Čovjek je biološko biće zato što ima iste životne potrebe kao i sva druga živa bića – potreban mu je kisik (zrak), hrana, voda, toplina, svjetlost, sklonište i dr. **(5 bodova)**

4. Hrđanju je podložno željezo. **(1 bod)**

Ono hrđa na vlažnom zraku. **(2 boda)**

Možemo ga zaštiti premazom zaštitnih boja ili pocinčavanjem. **(2 boda)**

5. Glavni izvori onečišćenja mora su:

-industrija (industrijske otpadne vode) **(2 boda)**

-gradski utjecaj (gradska kanalizacija) **(1 bod)**

-promet brodova ili izljevanje nafte iz brodova **(1 bod)**

-nemaran odnos pojedinaca prema moru, bacanjem otpada u more ili onečišćenje na druge načine **(1 bod)**

ŠKOLSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
07. veljače 2008.

Odgovori na pitanja za usmeni dio natjecanja
OSNOVNE ŠKOLE

GRUPA BROJ 6

1. Na Zemlji se najjače zagrijavaju područja unutar žarkog pojasa, jer tamo sunčeve zrake padaju okomito ili gotovo okomito. Zbog toga tamo cijele godine vladaju velike vrućine. (**3 boda**)
Unutar hladnih pojaseva bilježimo najslabije zagrijavanje. Sunčeve zrake padaju pod malim kutom(tijekom polarnog dana) ili ih uopće nema (tijekom polarne noći). (**2 boda**)
2. Redovničke zajednice su: franjevci/franjevke, dominikanci/dominikanke, salezijanci, isusovci, karmeličani/karmeličanke, milosrdnice i dr..
3. Podražljivost je sposobnost stanice da reagira na podražaj (npr. dodir, hladnoću, toplinu, električnu struju i sl.). (**3 boda**) Ona je karakteristična za živčane stanice. (**2 boda**)
4. U planinskoj rjeci će biti više kisika jer je hladnija. (**2 boda**)
Objašnjenje: topljivost plinova u vodi ovisi o temperaturi - što je temperatura niža, topljivost plinova je veća i obrnuto - zagrijavanjem vode topljivost plinova se smanjuje te oni izlaze van. (**2 boda**)
Kako je voda u nizinskom toku toplija, u njoj će biti manje kisika (**1 bod**).
(Topljivost kisika se povećava i raspršivanjem kapljica - nije nužno navesti kao odgovor.)
5. Sukcesija je prirodni proces pretvaranja jezera u livadu. (**2 boda**)
Rijeke donose mulj, pijesak i zemlju koji se talože na dno jezera, zbog čega jezero s vremenom postaje plića. To dovodi do pojačanog razvoja biljaka koje se nakon ugibanja talože na dno jezera koje zbog toga postaje još plića te se pretvara najprije u močvaru, zatim u močvarno tlo i naposlijetku u livadu. (**3 boda**)

ŠKOLSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
07. veljače 2008.

Odgovori na pitanja za usmeni dio natjecanja
OSNOVNE ŠKOLE

GRUPA BROJ 7

1. Polderi su zemljišta niža od razine mora, dobivena ograđivanjem plitkog priobalnog dijela mora i njegovim isušivanjem. U Nizozemskoj i Belgiji. **(5 bodova)**
2. Sveci i blaženici iz hrvatskog naroda su: Augustin Kažotić, Ozana Kotorska, Gracija iz Mula, Ante Antić, Petar Barbarić, Josip Lang, Nikola Tavelić, Leopold Mandić, Marko Križevčanin, Alojzije Stepinac, Ivan Merz, Marija Petković.

Napomena: svako nabrojeno ime nosi jedan bod, maksimalno 5 bodova

3. Bjeloglavi sup hrani se strvinama većih sisavaca, posebice ovaca. **(3 boda)**
Živi na nedostupnim stijenama (liticama) Cresa (može još Prvića, Krka i N.P. Paklenica). **(2 boda)**
4. pH vrijednost je mjera kiselosti neke otopine. **(2 boda)**
1-6 je kiselo, 7 neutralno, 8-14 lužnato **(3 boda)**
5. Alga kaulerpa naziva se algom ubojicom jer uspijeva na svim vrstama morskog dna, a podnosi i manje količine svjetlosti. **(1 bod)** Na mjestima gdje raste, stvara guste sklopove populacije. **(1 bod)** Proizvodi otrovne kemijske spojeve koji u njenoj okolini ubijaju druge alge, cvjetnice, ličnike i sitne životinje. **(1 bod)** Životinje koje se inače hrane algama, ne prepoznaju kaulerpu kao hranu pa napuštaju stanište. **(1 bod)** Može se ukloniti samo čupanjem, ali se svaki zaostali dio alge ponovno razvija i razmnožava. **(1 bod)**

ŠKOLSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
07. veljače 2008.

**Odgovori na pitanja za usmeni dio natjecanja
OSNOVNE ŠKOLE**

GRUPA BROJ 8

1. Temperaturna inverzija (temperaturni obrat) je pojava kod koje je temperatura u reljefno višim područjima viša nego u reljefno nižim područjima. Najrjeđe se javlja u primorskoj Hrvatskoj.
2. Molitvene geste su: duboki poklon, ležanje (ničice) na zemlji, podizanje očiju i ruku, sklapanje ruku, spuštanje glave i udaranje u prsa, klečanje...
Napomena: svaki nabrojeni točni odgovor nosi jedan bod, maksimalno 5 bodova
3. Ekološki sustav čine sve životne zajednice (biocenoze) zajedno sa staništem na/u kojem žive. (**3 boda**)
Primjer – biocenoza riba, rakova i algi zajedno sa rijekom kao staništem (može bilo koji ekvivalentan primjer). (**2 boda**)
4. Svojstva metala su: dobri su vodiči topline i električne struje, imaju veliku gustoću, visoka tališta i metalni sjaj. (**4x 1 bod**)
Jedini metal koji je pri sobnoj temperaturi tekućina je živa. (**1 bod**)
5. Svjetlosno zagađenje podrazumijeva pretjerano osvjetljavanje gradova javnom rasvjjetom ulica, cesta i autoputeva, svjetlećim reklamama, svjetlećim ukrasima i sl. (**3 boda**) Svjetlosno zagađenje ometa ptice selice pri seobi jer se one noću orijentiraju prema zvijezdama, pri čemu ih svjetlost sa Zemlje ometa (dezorientira). (**2 boda**)

ŠKOLSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
07. veljače 2008.

Odgovori na pitanja za usmeni dio natjecanja
OSNOVNE ŠKOLE

GRUPA BROJ 9

1. Globalizacija je povezivanje ljudskog djelovanja, povezanost svijeta kroz svjetsko tržište. (**2 boda**) Gospodarsko i drugo povezivanje omogućeno je razvojem prometa i veza, osobito zahvaljujući internetu (**3 boda**).
2. Glavni grijesi su: oholost, lakomost, bludnost, zavidnost, neumjerenost u jelu i piču, srditost, lijenost.
Napomena: svaki nabrojeni točni odgovor nosi jedan bod, maksimalno 5 bodova
3. Predmet koji promatramo mikroskopom mora biti tanak i proziran, (**3 boda**) zato da kroz njega može proći svjetlost od izvora svjetlosti, kroz leće do ljudskog oka. (**2 boda**)
4. Reaktanti su: ugljikov dioksid i voda (**2 boda**)
Produkti su: šećer (glukoza) i kisik (**2 boda**)
Uvjeti potrebni za odvijanje procesa fotosinteze su sunčeva svjetlost i klorofil. (**1 bod**)
5. Gripu ne možemo liječiti antibioticima. (**2 boda**) Uzročnik gripe je virus, a antibiotici su lijekovi koji djeluju protiv bakterija. (**3 boda**)

ŠKOLSKI EKOLOŠKI KVIZ "LIJEPA NAŠA"
07. veljače 2008.

Odgovori na pitanja za usmeni dio natjecanja
OSNOVNE ŠKOLE

GRUPA BROJ 10

1. Hrvatska se nalazi unutar sjevernog umjerenog pojasa. (**1 bod** za umjereni pojas, a **2 boda** za sjeverni umjereni pojas) Sjeverni umjereni pojasi omeđuju sjeverna polarnica i sjeverna obratnica. (**3 boda**)
2. Najčešći biblijski izrazi koji simboliziraju Duha Svetoga su: voda, pomazanje, plamen, svijetli oblak, pečat, ruka, golubica, vjetar, lahor.
Napomena: svaki nabrojeni točni odgovor nosi jedan bod, maksimalno 5 bodova
3. Kistac je zelena pljesan. (**2 boda**) Značajan je za čovjeka jer proizvodi antibiotik penicilin. (**3 boda**)
4. Osnovni uvjeti za gorenje su: goriva tvar, temperatura paljenja i kisik. (**2 boda**) Ne možemo svaki požar gasiti vodom. (**1 bod**)
Primjer i objašnjenje:
 - dodatkom vode na zapaljenu naftu samo bi proširili požar jer je nafta manje gustoće od vode (pliva na vodi) (**1 bod**)
 - požar na električnim instalacijama se ne smije gasiti vodom jer postoji opasnost od električnog udara (gasi se ugljikovim dioksidom) (**1 bod**)
5. Neke biljke, kao što je djettelina, mogu vezati atmosferski dušik pomoću krvžica na korijenju koje nastanjuju posebne bakterije. (**2 boda**)
Zato se na tlu siromašnom dušikom sije djettelina koja se nakon završetka vegetacijske sezone zaore zajedno sa zemljom. Tako se tlo prirodno obogaćuje dušikom, a postupak se zove zelena gnojidba. (**3 boda**)